

خەسرۆ گۆران:

دەستی ترکیهیی د تیکدانا عهوله کاریا مووسلی ده ههیه
و د دەستی مه ده بهلگه ژى هه نه



مووسل، 9/30-2006— خەسرۆ گۆران جهگرئ والیئ مووسلییه لی بهلی د ره ئالیهیئ ده ئه و والیئ مووسلی ب خوهیه ژى. والیئ مووسلی هه رچه نه عه ره ب ژى به ئه و ژ لیه ته هیا هه فیه یمانیا کوردستانئ هاتیه هلبژارتن و وهکی کو کورد دبێژن “هه فسارئ وی” د ده ستئ کوردان و خه سرۆ گۆرانى ده یه. د قئ هه فیه یقینئ ده خه سرۆ گۆران دبێژه ترکیه ب رییا جه په هیا ترکمه نی دیره کت ته قلی تیکدانا عه وله کاریا ویلایه تا مووسلی دبه و کورد یهک ب یهک هه می زه لامین ترکان ناس دکن.

کورد دخوازن هه تا تالیا سالا 2007-ئ شنگالی، زمارئ، باشیک، به رتله، مه خموور و گه لهک ده فه رین دی بیڤ ل دۆروبه را مووسلی فه گه رینن سه ر ئیداره یا هه ریما کوردستانئ و خه سرۆ گۆران دبێژه هه گه ر ل باژارئ مووسلی ب خوه ژى دو ره فه رنادوم چیین ئالیئ روژهلالتئ دئ بخوازه دگه ل کوردستانئ به و مووسل هنگئ دکاره ببه دو به ش: روژهلالتا دجله یی بو کوردان و روژا قایا دجله یی بو عه ره بان.

عارف زبیره‌فان: — پشتی هلوه‌شاندا ده‌سته‌لاتا دیکتاتورئ به‌رئ یئ ئیراقئ
صه‌دام حسینی چ گوهورتن ل دؤروبه‌را مووسلئ هاتن کرن؟

خه‌سرو گؤران: — ب که‌تنا صه‌دام حسینی حکومه‌تا ئیراقئ هلوه‌شیا. هه‌می
ده‌زگه‌هین حکومی دگه‌ل پؤلیس، له‌شکه‌ر و ئیداره‌یی هلوه‌شیا. ده‌ما کو ئه‌م
هاتن مووسلئ کارئ مه‌ یئ یه‌کئ ئه‌و بوو کو ئه‌م عه‌ره‌بان ژ سه‌ر گوندین
کوردان ده‌رخن. گه‌له‌ک ژ وان ب خوه‌ ره‌قین و چوون یین مایی ژئ مه‌
ده‌رخستن. کارئ مه‌ یئ ددوئی ژئ ئه‌و بوو کو مه‌ ژ بو ئیداره‌یا مووسلئ
مه‌جلسه‌ک ئا‌فا کر و والی و جه‌گ‌رئ وی تاییین کر.

پاشئ ژئ مه‌ قه‌یمه‌قام و مدوورین ئیداری یین قه‌زایان تاییین کرن. ئه‌و جه‌ین
کو کورد تی ده‌ پرانی بوون مه‌ قه‌یمه‌قام و به‌رپرسیئ ئیداری ژ کوردان
هلب‌ژارتن. ل جه‌ین کو عه‌ره‌ب تی ده‌ زیده‌ بوون مه‌ به‌رپرس ژ عه‌ره‌بان تاییین
کرن.

حه‌تا سالا 2004ئ ره‌وش هه‌نه‌کئ نورمال بوو و پشتی کو ئه‌مه‌ریکیان ریخستنا
پؤلیسان ل مووسلئ ژ نوو قه‌ ئورگانیزه‌ کر و ده‌ست ب تاییینکرنا پؤلیسان کر
پرؤبله‌م ده‌رکه‌تن. ئه‌مه‌ریکیان هه‌ما هه‌ر کی بوویا تاییین دکر و د وئ ده‌می ده
گه‌له‌ک به‌عسی که‌تن نیف پؤلیسان. من ژ ئه‌مه‌ریکیان ره‌ گوت ئه‌ف ئاوايي
تاییینکرئ نه‌ باشه‌ و گه‌له‌ک که‌سین خراب دکارن بکه‌فن نیف پؤلیسان. مه‌ها
11ئ سالا 2004ئ پؤلیسان خوه‌ست کؤنترؤلا بازاری هه‌می د ده‌ستئ وان ده‌ به
و ده‌ست دانین سه‌ر گه‌له‌ک بنگه‌هان.

حکومه‌تا هه‌ریمه‌ کوردستانئ و سه‌رؤک بارزانی پشتگریه‌کا مه‌زن بو والیئ
مووسلئ کر و نه‌هشت کو بازار بکه‌فه‌ ده‌ستئ عه‌ره‌بئ به‌عسی ده‌. هیز ژ
ده‌وکئ و هه‌ولیرئ هاتن و مه‌ کاری ئه‌م کؤنترؤلا بازاری د ده‌ستئ خوه‌ ده
به‌یلن و ژ نوو قه‌ ته‌شکیلاتا پؤلیسان هات ئا‌فا کرن و دو تیپین ئوردیا ئیراقئ
ژئ هاتن ب جه‌ کرن. هه‌ر تیپه‌ک 15 هه‌زار سه‌ربازه‌. تیپا ددوئی ل مووسلئ ب
خوه‌یه‌ و تیپا سیئ ژئ ل ته‌له‌ه‌فه‌رییه‌.

عارف زیړه‌فان:— ته‌شکیلاتا وان ه‌ردو تیپین عه‌سکه‌ری ژ کیزان مله‌تان پیک تیټ؟

خه‌سرو گوران:— ئامرین ه‌ردو تیپان کوردن. ژ % 50-60 س‌ربازین وان ژی کوردن. بیین مایی ژی عه‌ره‌ب، ترکمه‌ن، مه‌سیحی و ه‌ه‌روه‌کی دی نه. د هلبزارتنین گشتی ده ژی مه‌کاری ل ویلایه‌تا مووسلی والیه‌کی ب که‌یفا خوه ب‌ژیرن. والیی مووسلی و سه‌روکی مه‌جلسا ویلایه‌تی ژ لیسه‌ته‌یا ه‌ه‌قه‌یما‌نیا کوردستانئ نه. والی ب خوه عه‌ره‌به لی به‌لی ژ لیسته‌یا مه‌یه و د مه‌جلسا ویلایه‌تی ده قووه‌ت د ده‌ستی مه‌ده‌یه.

عارف زیړه‌فان:— ته به‌حسا پ‌ولیسان کر. ل شنگالی پ‌رانیا نفووسی کورده لی به‌لی گه‌له‌ک پ‌ولیسین عه‌ره‌ب ل وی ده‌ری کار دکن؟

خه‌سرو گوران:— سه‌روکی پ‌ولیسان ل شنگالی کورده. ئه‌ز نزانم کا نسبه‌تا عه‌ره‌بان د نیف پ‌ولیسین شنگالی ده چه‌نده لی به‌لی ئه‌و دکارن ه‌می پ‌ولیسین خوه بکن کورد و ت ئاسته‌نگ ل به‌ر وی نینه. وان که‌نگی بقیټ ئه‌م دکارن بو وان بگوهورن. ئه‌م دکارن ه‌نه‌ک پ‌ولیسین کورد نه‌قلی شنگالی بکن و پ‌ولیسین عه‌ره‌ب بیین ل ویده‌ری ژی بینن مووسلی. گه‌له‌ک پ‌ولیسین عه‌ره‌ب ناخوازن ل نیفا بازارئ مووسلی کار بکن، ژ بو عه‌وله‌کاریئ ئه‌و دخوازن بچن گوند و بازارین کوردان کار بکن. ئه‌ف نه پ‌وربله‌مه‌کا مه‌زنه ژ به‌ر قه‌یمه‌قام، سه‌روکی به‌له‌دی‌ه‌یی، سه‌روکی پ‌ولیسان ه‌می کوردن.

عارف زیړه‌فان:— ئه‌م ژ شنگالی و قه‌گه‌ران‌دنا وی بو ه‌هریما کوردستانئ ده‌ستی بکن. د نیقبه‌را شنگالی و کوردستانئ ده ش‌لیته‌کا عه‌ره‌بنشین کوژ عه‌ره‌بین شه‌مه‌ر پیک تیټ ه‌یه و ئه‌ول ره‌بیعه‌یی دمینن. ه‌ه‌گه‌ر شنگال قه‌گه‌ره دی تیکلیا وی یا جوگرافیک ب کوردستانئ قه‌ب چ ئاواپی به؟

خه‌سرو گوران:— منتقه‌یا ره‌بیعه د وه‌ختی خوه ده کوردستان بوو. به‌ری 70 سالان ئه‌و ده‌قه‌ر پاوه‌نا کوردان بوو، پاوه‌نا په‌ز و ده‌وارین عه‌شیرین کوردان گه‌رگه‌ری، ه‌ه‌سنان، میران و مووسه‌ره‌شان بوو. حه‌تا نه‌و ژی ناقی گه‌له‌ک ژ گوندین ویده‌ری ب کوردی نه: گرکه‌ران، کانی-عه‌تار، گرشیران و تلکوچک. د

دەستپێکا ئافاكرنا دەولهتا ئىراقى يا نهۆ ده، د سالين 20، 30 و 40-ئى ده
حكومهتا ئىراقى خوهست عه ره بان ل قىده رى ب جه بكه و وان ژى ئەف
منتقه يا خوهش هلبژارت. دهولهتا ئىراقى ئەف دهقه ر دا عه ره بان و ناقى
تلكوچك كر ره بىعه و ناقين دى ژى كر عه ره بى.

د نىقبه را زمار و شنگالى ده "به رىكه كا" عه ره بى هه بيه. وهكى خاك ئەو منتقه
كوردستانه و درىژا هيا شنگالى و زمارىيه.

عارف زىره قان:— كورد دى چ ژ وان عه ره بان بكن؟ كورد دى وان ده رخن يان ئەو
دهقه ر ب عه ره بىن خوه قه دى بكه قه سه ر هه رىما كوردستانى؟

خه سرۆ گۆران:— گه له كى زه حمه ته كو كورد وان عه ره بان ژ سه ر جهين وان
ده رخن. ئەفه 70 ساله كو ئەو ل وىده رى دژين. سى رى هه نه: يان ره بىعه ژى
دى بكه قه سه ر كوردستانى. يان ژى ره بىعه دى ل سه ر ئىراقى بمينه و شنگال
وهكى غه ززايا فلستينى دى ل سه ر كوردستانى به لى به لى ل ده رقه. يان ژى
ئەم ل ده قه را گه رگه ريان يا نىزىكى زمارى كۆرىدۆره كى قه كن و خوه بگه ين
شنگالى. دو سى گوندين عه ره بان ل سه ر وى كۆرىدۆرى هه نه لى دبه كو ئەم
بكارن وان گوندان راكن.

عارف زىره قان:— كورد داخوازا ته له حفه رى ژى دكن؟

خه سرۆ گۆران:— به لى راسته. مه د ده ستوورا كوردستانى ده داخوازا
ته له حفه رى ژى كرىه. دبه كو پىرانيا نشته جهين ته له حفه رى نه كورد بن لى
به لى ئەم باوه ر دكن كو شىعيين ته له حفه رى دى بخوازن كو ته له حفه ر بىت
سه ر هه رىما كوردستانى. هه گه ر ره فه راندوم ل ته له حفه رى چىبه ئەز باوه ر
دكم پىرانيا خه لكى وى د بخوازه دگه ل كوردستانى به.

عارف زىره قان:— ئەم به حسا باژارى مووسلى ب خوه بكن. ده ما مروّف ل
تارىخا كه قن و يا ده ما ئۆسمانيان دنيره مووسل هه رتم پايته ختا باشوورى
كوردستانى بوو و ده ما به هسا باشوورى كوردستانى دبوو هه رتم مووسل وهكى
مه ركه زا وى ده ات هه سباندن. كورد دى چ ژ مووسلى بكن؟

خه سرۆ گۆران:— هه گهر د سالين 1920-1925ئى ده ده ما کو پڕۆبله م ل سهر مووسلئ چييوو، هه گهر هنگئ مووسل ببوويا ده وله ته کا کوردى يا سه ربخوه يان زى بکه تا نيئ تخوويين ترکيه يئ ده بيمناقه شه دئ مووسل بازاره کئ کوردى بوويا. مووسل دئ وه کى روهايئ، وه کى دياربه کرى بازاره کئ کوردستانئ بوويا ژ بهر دۆروبه را وئ هه مى کورد بوو و د باژارى ب خوه ده زى کورد پير بوون. لئ به لئ ژ بهر کو مووسل نه بوو ترکيه و نه بوو ده وله ته کا سه ربخوه و بوو بازاره کئ ئيراقئ هيدي هيدي زمانئ عه ره بى و عه ره ب د مووسلئ ده خورتتر بوون و بوو بازاره کئ عه ره بى. به لئ ل گور ديروکئ مووسل پايته ختا هه مى باکورئ ئيراقئ، يانى پايته ختئ هه ولير، دهوک، سلیماني و که رکوکئ بوو لئ به لئ هه ر هنگئ زى عه ره ب ل مووسلئ هه بوون.

عارف زي ره قان:— گه لو ئيمکانا دابه شکرنا باژارئ مووسلئ هه يه يان نه؟ يانى روژهلانئ مووسلئ بو کوردان به و بکه فه سه ر هه ريما کوردستانئ و روژئاقايئ وئ زى بو عه ره بان به؟

خه سرۆ گۆران:— هه رتشت ممکنه. لئ به لئ ئه ز نزانم کا ل گور ماده يا 140ئى يا ده ستوورا ئيراقئ پراتيک ئه و دئ چاوا بيت کرن. هه گهر ل باژارئ مووسلئ هه ميئ ره فه راندوم چييه مووسل نابه کوردستان لئ به لئ هه گهر باژارى بکن دو قسم و ل روژهلانئ باژارى ره فه راندومه کا جدا چييه هنگئ ئاليئ روژهلانئ دئ بخوازه ل سهر هه ريما کوردستانئ به. مخابن کو هه تا نه و ژ بهر ته روړا ل مووسلئ 70 هه زار کورد ژ باژارئ مووسلئ ده رکه تنه. ب قه ناعه تا من هه گهر باژارئ مووسلئ ب خوه نه که فه سه ر هه ريما کوردستانئ زى باکور و روژهلانئ مووسلئ و شنگال دئ بين سهر کوردستانئ.

عارف زي ره قان:— ده ما کو مروؤف به حسا کوردان دکه هه رتم مي رخاسى و شه رکه ريا وان تيت بيرا مروؤفى و عه ره ب زى کوردان وسا ناس دکن. ئيرو ل مووسلئ کورد ژ ترسا عه ره بان دره قن، ئه ف چ مه سله يه؟

خه سرۆ گۆران:— نه ژ ترسا عه ره بانه. شه ر نه شه رئ کورد و عه ره بانه. عه ره بين مي رخاس زى هه نه و کوردين ترسو نه ک زى هه نه. شه ر نه دگهل

عەرەبانە. شەر دگەل ئەل-قائیدەییە، دگەل چەند گروپپین ئیسلامی یین تەرۆریستە وەکی ئەنسار ئەل-سوننە، جەیش ئەل-موجاهدین، جەیش ئەل-ئیسلامی، تەوحید ئەل-جیهاد، جەیش موحمەد، حزب ئەل-بەعس، پاشمایین مخابەرەتات بەعسی و گاردین کۆماری و عەرەبیین کۆ ژ بو عەرەبکرنا کوردستانی هاتبوون. ژ بلی قان هەمیان مخابەرەتتین دەولەتتین جیران وەکی سووریە، ترکیە و وەلاتتین دی.

گەلەک عەرەبیین مووسل دخوازن مووسل ببه پارچەییەک ژ کوردستانی دا سەرئ وان رەحەت ببه. هەگەر شەر ببه شەرئ کورد و عەرەبان هنگی ئەم دی ژ عەشیرین کوردان یین ل دۆرا مووسلی بخوازن کۆ بیین و بکەشن بازاری و مووسلی هەمیئ تالان بکن. هیژ رهوش نهگهایه وئ مەرەلەیی. هەر دەما کۆ رهوش بگهی وئ قانوناخئ هنگی ئەم دزانن کا ئەم دی چ بکن.

عارف زیڕەقان:— تە بەحسا عەرەبیین جەسوور و کوردین ترسۆنەک کر. ما مرۆف دکاره وان 70 هەزار کوردین کۆ ژ مووسلی دەرکەتنه وەکی ترسۆنەک ب ناف بکه؟

خەسرۆ گۆران:— عەبیە کۆ مرۆف بیژە ئەو ترسۆنەکن، من ب حەنەکی وسا گۆت. مرۆف نکاره ژ وان ره ببیژە نهچن. ئەم ئاریکاریا وان یا چوونئ ناکن و ت کاخەزان ژئ نادن وان. هەنەک تین جەم مه و دبیزن کا کاخەزەکی بدە مه دا ئەم مالا خوه بین دەوکی. ئەم ژ وان ره دبیزن کۆ ئەم ت کاخەزان نادن. ئەو ب ئیمکانین خوه ب رییین قەشارتی دچن. ل صەیتەرەیان ئەم ری ل بەر وان دگرن لی بەلی ئەو ژ خوه ره رییین دی دبیین.

عارف زیڕەقان:— دەستی ترکیەیی چقاسی د نیف ترکمەنین ل تەلەحفەرئ و تەرۆرا ل قئ دەقەرئ دە هەییە؟

خەسرۆ گۆران:— دەستی ترکیەیی د نیف ترکمەنین شیعی دە نینه. دەستی ترکیەیی د نیف ترکمەنین سنی دە هەییە. ب رییا جەپهەیی ترکمەنی (ئیراک تورکمن جەپهەسی) دەستی ترکیەیی د نیف وان دە هەییە.

عارف زیړه‌فان: — ترکیه ب رڼیا جه‌په‌هیئ ترکمه‌نی دکاره چ بکه؟

خه‌سرو گوران: — جه‌په‌هیئ ترکمه‌نی خرابیئ دکن. ناڅین ئەف پرۆسه‌سا سیاسی ب پښ کەفه. تهره‌فداریئ ئەل‌قائیده‌یی نه، تهره‌فداریئ به‌عسیین کەفنن. وان دڅیت شهر و شده‌ت هه‌به. ئەو دخوازن شهر د نیڅبه‌را سنی و شیعیان ده هه‌به، شهر د نیڅبه‌را کورد و ترکمه‌نان ده هه‌به. گه‌له‌ک ژ وان تهرۆریستن و به‌لگه‌ییئ وان د ده‌ستی مه ده نه.

عارف زیړه‌فان: — هیچ ده‌لیل و به‌لگه د ده‌ستی وه ده هه‌نه کو ترکیه ژئ پښتگریا تهرۆرا ل دۆروبه‌را مووسلی دکه؟

خه‌سرو گوران: — کونسولۆسخانه‌یا ترکیه‌یی ل مووسلی قه‌بوویه. هه‌می ئەو کەسین کو دگه‌ل ترکان کار دکن سه‌روک و ئەندامین جه‌په‌هیا ترکه‌مه‌نی نه. ئەم وان هه‌میان ناس دکن و تهرجمانیئ ترکان، رڼیه‌رین ترکان هه‌می ژ جه‌په‌هیا ترکمه‌نی نه. ناڅی یه‌کی ئیبراهیم عه‌ره‌فاته و ناڅی یه‌کی یاشاره. ئەم وان هه‌میان یه‌ک ب یه‌ک ناس دکن. ل ته‌له‌حفه‌ریئ سه‌روکی جه‌په‌هیا ترکمه‌نی ژ ئالیئ ئەمه‌ریکیان قه‌هات گرتن، ناڅی وی یاشاره.

عارف زیړه‌فان: — گه‌لو ل مووسلی یان دۆروبه‌را وی هیچ جاره‌کی کوردان یان ژئ ئەمه‌ریکیان جاسوسیئ ترکان کو مژوولی تهرۆر و سابۆتاژان بن گرتنه یان نه؟

خه‌سرو گوران: — جاسوسیئ ترکان ب خوه نو، لی به‌لی جاسوسیئ ژ به‌ره‌یا ترکمه‌نی ئەری. ترکیه و ده‌وله‌تین دی شاره‌زاییئ فان کارانن. ئەو ب ناف و ناسنامه‌یا هه‌موه‌لاتیین خوه ناکن. هه‌گه‌ر ترکیه زه‌لامه‌کی خوه رڼکه ژئ پښیئ ناسنامه و به‌لگه‌ییئ ئیراقی ژئ ره ئاماده دکه و ئەو زه‌لام وه‌کی وه‌ته‌نداشه‌کی ئیراقی ل قی ده‌ری کارئ خوه دکه.

عارف زیړه‌فان: — هه‌گه‌ر عه‌ره‌ب و کوردان ل هه‌ف نه‌کر و بوو ”رۆژا ره‌ش” شانسا کوردان یا قه‌گه‌راندا مووسلی چیه؟

خه سرۆ گۆران: — ئەز بەحسا مووسلێ ناکم. لێ بەلێ ئەم دێ قەزا و نەحیەییێن کوردی بیێن مووسلێ هەمیان بگرن ژ بەر ئەو هەر ژ نھۆ قە دەستێ ملەتێ کورد دە نە. ل شنگالی کورد سەرورن. کورد حاکی زماړی نە. ل ئەلقووش، شیخان، باشیک و مەخموری کورد حکمی دکن. مووسل باژارەکی مەزنە و مە ناقتێ خوین لێ برژە. ئەز نزانم کا قەرارا سەرکردایەتیا کوردی یا هنگی دێ چاوا بە لێ بەلێ پشتراست بە کو ئەف کوردیێ نھۆ ژ مووسلێ دەرکەتنە ئەم دێ رۆژەکی وان هەمیان قەگەرینن بو مووسلێ. مە کۆمیسییۆنەک ئاقا کریه و ئەندامیێ وئ کۆمیسییۆنی چوونە زاخۆ، دھۆک، ئاکری و جھیی دی و مال ب مال تەسبیت دکن کا چەند کورد ژ مووسلێ دەرکەتنە. دەما هلبژارتنەک بیان رەفەراندومەک چیبە ئەم دێ وان هەمیان بیێن مووسلێ دا ئەو دەنگی خوە ل مووسلێ بدن.

عارف زبیرەقان: — ژ بو پیکئانینا مادەیا 140-ئ یا دەستورا ئیراقي کۆمیسییۆنەک هاتیە ئاقا کرن و وئ کۆمیسییۆنی دەست ب جقینیی خوە کریه. ژ حکومەتا بەغدايي و حکومەتا کوردستانی نوونەر تئ دە هەنە و ژ کەرکووکي ژ نوونەر یی تئ دە هەیی. گەلو ژ مووسلێ نوونەر د وئ کۆمیسییۆنی دە هەنە بیان نە؟

خه سرۆ گۆران: — بەری دو هەفتەیان مە وەکی لەقا پارتیا دەموکرات یا کوردستانی و مالبەندا یەکیتیا نشتمانی یا کوردستانی ل مووسلێ راپۆرەک دا سەرۆکی کوردستانی و سەرۆکۆهزیری کوردستانی. مە خوەست نوونەرەکی مە یی مووسلێ د قئ کۆمیسییۆنی دە هەبە و مە خوەست ئۆفیسیی کۆمیسییۆنا مادەیا 140-ئ ل مووسلێ، شنگالی، باشیکی و دەرڤورا مووسلێ هەبن. دقتێ نوونەرئ مووسل د وئ کۆمیسییۆنی دە هەبە ژ بەر شارەزاهیا مە د هەقی مووسل دە زیدەترە. وەکی کو عەرەب دبیزن، ”خەلکی مەکەھی کۆلانەبیێن مەکەھی باشتەر ناس دکن”.

عارف زبیرەقان: — د نیقبەرا وە و وەزارەتا کارووباریێ ناچەبیێن دەرڤەیی هەریما کوردستانی دە چ هەفکاری و کۆئوردیناسیۆن هەیه؟

خەسرۆ گۆران: — ئەو وەزارەت نوو ئاڤا بوویە و هەتا نھۆت هەڤکاری د نیڤبەرا مە دە چینه بوویە. مە نیەت هەیه کۆ ئەم سەردانا وئ وەزارەتئ بکن. مەسەلەیا مادەیا 140ئ چقاسئ نیژیکتر ببە دڤت ئەم زیدەتر و باشترب هەڤ ره کار بکن.

عارف زیڤهقان: — حکوومەتا کوردستانئ ب چ ئاوايي دکاره ئاریکاریا کوردین ل دەرڤهیی ئیدارهیا کوردستانئ بکه؟

خەسرۆ گۆران: — حکوومەتا کوردستانئ گەلەک ئاریکاریا مە کریە. پار و پیرار حکوومەتا کوردستانئ گەلەک ئاریکاریا ئابوری دا وان دەڤهرا. بو نموونە بەری هەیفهکی سەرۆکۆهزیڤئ کوردستانئ ژ بو پڕۆژەیهکا ئاڤئ چار ملیون دۆلار وهکی تەبەرۆع دا منتڤهیا زماڤئ. هەر وها سئ ملیون دۆلار وهکی تەبەرۆع دا دەڤهرا باشیکئ. ل گوندین کوردین ئیڤدی گەلەک هۆلین مناسەبەتان هاتن چیکرن. گەلەک دبستان هاتنە ئاڤا کرن و ب هەزاران مامۆستە ب بوتچەیا حکوومەتا کوردستانئ هاتنە تایین کرن. ژ ئالیئ عەولەکاریئ ڤه ژئ ریڤین قان ڤهزا و نەحیهیان هەمی د دەستئ پیشمەرگهیی کوردستانئ دەیه.

عارف زیڤهقان: — ل باشوورئ کوردستانئ دەما بەحسا کرمانجیئ تیت کرن پرتەر دەڤۆکا دھۆکئ دەرڤهڤه پیڤش. هەگەر شنگال و زمار و ئەو دەڤهەر ژئ بین سەر هەریما کوردستانئ نفووسا کوردین کۆب کرمانجیا باکور یانی ب کرمانجیا بۆتانی داڤن دئ ژ یا دھۆکیان زیدەتر ببە. ڤیڤا هەگەر ئەو دەڤهەر بین سەر کوردستانئ ما نە چیتەر کۆ خەلکئ دھۆکئ ژئ خوه نیژیکئ کوردیا باکور و بۆتانیئ بکن؟

خەسرۆ گۆران: — کرمانجیا شنگالی کرمانجیهکا پڕ پاڤرژ، رهوا و جوانه و گەلەکئ نیژیکئ کرمانجیا باکوره. نە تەنئ شنگال، هەتا باشیک، بەهزان و شیخان ژئ نیژیکئ کرمانجیا شنگالییە. ئەز باوهر دکم کۆ ئەو کوردیا ل باکورئ کوردستانئ تیت ب کار ئانین کۆ ژئ ره دبیرن زاراقایی بۆتانی بوویە ستانداردا کرمانجیئ ل هەمی باکورئ کوردستانئ. هەگەر ئەم بکارن زاراقایی بۆتانی بکن ستاندارد بو هەمی کرمانجیئ ل هەمی کوردستانئ تڤتەکا گەلەکئ باشە.

عارف زيرەقان:— ل باشوورئ كوردستانئ دھۆكى ليدخهبتن كو دهقوكا خوه يا دھۆكى ل سهر ههمى كرمانجيين باشوور فهرز بكن و دخوازن شنگالى، زاخويى و بارزانى ژى وهكى وان باخفن.

خهسرو گوران:— ئەز باوهر دكم نه تشتهكا راسته كو ههر نهوالهك و ههر گوندهك دهقوكا خوه بكه ستاندارد و ب كهيفا خوه بكه. ئەم وهكى كورد دقتيت تفاقئ ل سهر يهك يان دو زاراقايان بكن و وان زاراقايان بكن يين رهسمى. ژ بو بنگه هوهرگرتنا وان زاراقايان ژى ههك مهسنهد و فاكنتورين تاريخى ههنه. ئەز باوهر دكم كو بوتانى ژ ههمى زاراقايين دى يين كرمانجيا باكور پيرتر بهلاقه و پيرتر مهقبووله و پيرتر تيت ب كار ئانين و هاتيه ب كار ئانين. ژ بهر هندئ بو كوردين باكور، كوردين بنخهتئ (سووريه) و كوردين باشوور ژى باشتره كو ئەم يهك زاراقايئ كرمانجى وهكى ستاندارد ب كار بينن و ژ فان دهقوكين دھوك، ئاميدى و ئاكري خهلاس بين.